

2016

TOIMINTAKERTOMUS
HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Vaaka symboloi tuomioistuimen tehtävää ratkaista asiat riippumattomasti ja tasapuolisesti. Samalla se ilmentää tuomioistuimen laajempaa tehtävää yhteiskunnan vakauden turvaamisessa.

SISÄLTÖ

4	Ylituomarin katsaus	14	Sähköistä asiakirjaliikennettä pilotoidaan HAKA-hankkeessa
5	Överdomarens översikt	16	Poimintoja julkaistuista päätöksistä
8	Hallinto-oikeuden vahvuus on osaavassa henkilöstössä	20	Lausunnot ja asiantuntijakuulemiset
10	Lisääntyneet turvapaikkavalitukset otettiin onnistuneesti haltuun	22	Tilastot/Statistik
12	Tuomioistuinmaksulaki uudistui		

Hallinto-oikeuden tehtävänä on valvoa julkisen vallankäytön laillisuutta ja antaa oikeusturvaa hallintopäätösten kohteena oleville yksityisille henkilöille ja yhteisöille. Hallinto-oikeus ratkaisee viranomaispäätöksistä tehdyt muutoksenhaut ja hallinto-riita-asiat riippumattomasti ja tasapuolisesti.

Helsingin hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Uudenmaan kunnat. Tuomiopiirinä on koko maa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, tulliasioissa ja arvonlisäveroasioissa.

Hallinto-oikeutta johtaa ylituomari. Hallinto-oikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä ylituomaria avustaa johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat ylituomari, jaostojen puheenjohtajat ja hallintopäällikkö. Viraston yhteistoimintaelimellä toimii yhteistyökomitea. Lainkäytön tukitoiminnoista vastaa hallintotoimisto, jota johtaa hallintopäällikkö.

Lainkäyttöasiat ratkaistiin kertomusvuonna seitsemällä jaostolla. Kullakin jaostolla on puheenjohtajan lisäksi hallinto-oikeustuomareita ja esittelijöinä toimivia hallinto-oikeussih-teereitä sekä notaareita. Lainkäyttösihteerit ja notaarit esivalmistelevat asiat jaostotoimistoissa. Hallinto-oikeudessa on myös asiantuntijajäseniä (lastensuojelua, mielenterveysasioita, kehitysvammaisten erityishuoltoa sekä päihdehuoltoa, adoptiota ja tartuntatautilakia koskevissa asioissa).

Valtaosa hallinto-oikeuteen tulleista valituksista ratkaistaan asiakirjojen perusteella kirjallisessa menettelyssä jaoston istunnossa. Asiassa voidaan toimittaa suullinen käsittely, jossa asianosaiset voivat tulla henkilökohtaisesti kuulluiksi ja jossa voidaan myös kuulla todistajia. Hallinto-oikeus voi asian selvittämiseksi toimittaa myös katselmuksen.

SAAPUNEET JA RATKAISTUT ASIAT 2015–2016

YLITUOMARIN KATSAUS

Vuosi 2016 Helsingin hallinto-oikeudessa oli erilainen. Saapuneiden asioiden määrä nousi normaalista noin 8 000:sta yli kaksinkertaiseksi yhteensä 17 181 asiaan. Edellisen vuoden jyrkkä kasvu turvapaikanhakijoiden määrissä selittää nousun, hallinto-oikeuteen saapuneista asioista 10 418 oli turvapaikkamuutoksenhakuja. Muissa asiaryhmissä saapuneiden asioiden määrissä ei ole havaittavissa aiempiin vuosiin verrattuna merkittäviä muutoksia.

Vuoden 2016 alussa tuli voimaan useita eri tavoin hallinto-oikeuksien työhön vaikuttavia lainmuutoksia. Oikeudenkäyntimaksu-uudistus ei Helsingin hallinto-oikeuden kohdalla ole vähentänyt merkittävästi saapuvien muutoksenhakujen määriä kuin eräissä maksuasioissa, selkeimmin pysäköintivirhemaksuasioissa. Hallintolainkäyttölain todistelusäännökset tarkentuivat ja keskeisistä todisteluun liittyvistä kysymyksistä säädetään nyt hallintolainkäyttölaissa aiempaa kattavammin ja yksityiskohtaisemmin. Näitä uusia säännöksiä on alettu hallinto-oikeudessa soveltaa sujuvasti.

Kehysvalmistelussa tärkeänä resurssena säästävänä uudistuksena pidetyllä oikaisuvaatimuksen käytön laajentamisella uusiin asiaryhmiin ei toistaiseksi ole ollut näkyvää vaikutusta hallinto-oikeuden työmääriin. Arvonlisäverotus on ainoa asiaryhmä, johon muutoksella todennäköisesti tulee pienellä viiveellä olemaan valitusmääriä vähentävää vaikutusta. Valitustien avaaminen ministeriö päätöksistä hallinto-oikeuteen korkeimman hallinto-oikeuden sijasta ei vielä toistaiseksi ole vaikuttanut hallinto-oikeuden työmääriin. Sen sijaan valtion tilintarkastuslautakunnan lakkauttaminen ja valvonnan siirtäminen Patentti- ja rekisterihallitukselle on jo tuottanut uudenlaista osaamista edellyttäviä asioita ratkaistavaksi. Samansuuntainen kehitys on havaittavissa myös virkamieslautakunnan lakkauttamisen seurauksena.

Kuluneen vuoden aikana keskityimme uuden turvapaikka-asioiden ratkaisuorganisaation rakentamiseen ja toiminnan käynnistämiseen. Muutokset koskivat etenkin uutta, pelkäämään turvapaikka-asioita ratkaisemaan perustettua 7. jaostoa ja viraston hallintoa. Jo olemassa olleiden kuuden jaoston kohdalla muutokset pyrittiin minimoimaan. Käytännössä henkilöstömuutokset muodostuivat väistämättä varsin suuriksi myös vanhoilla jaostoilla. Eikä vähiten siitä syystä, että noin 15 prosenttia kokeneesta, turvapaikka-asiat tuntevasta jäsenistöstä oli siirrettävä ydinjoukoksi uuteen 7. jaostoon.

Erityisen haasteelliseksi tilanne muodostui heinäkuusta alkaen, kun normaalimenettelyssä Maahanmuuttovirastossa ratkaistut turvapaikkamuutoksenhaut alkoivat saapua hallinto-oikeuteen. Tässä suhteessa ratkaisu 7. jaoston muodostamisesta vähitellen, kolmessa erässä tammi-, huhti- ja toukokuun alusta, osoittautui järkeväksi valinnaksi. Uuden organisaation käyntiinlähtö vaati oman aikansa, mutta viime syksyn aikana koko uusi jaosto on päässyt työssään vauhtiin.

Helsingin hallinto-oikeus on lähes kaksikymmentä vuotta ratkaissut turvapaikkamuutoksenhakuja ainoana hallinto-oikeutena. Tähän saakka saapuneiden ja ratkaistujen määrät on kyetty melko hyvin pitämään balanssissa. Vuoden 2016 lopussa on kuitenkin tultu tilanteeseen, jossa mainittu asiaryhmä muodostaa valtaosan Helsingin hallinto-oikeuden juttuvarannosta ja turvapaikka-asioiden käsittelyajat uhkaavat selvästi pidentyä. Viime vuoden aikana valmistellun lainsäädäntömuutoksen johdosta turvapaikka-asioiden muutoksenhaku hajautetaan kolmeen muuhun hallinto-oikeuteen: Turkuun, Itä-Suomeen ja Pohjois-Suomeen. Helmikuussa 2017 voimaan tullut muutos on Helsingin hallinto-oikeuden näkökulmasta tervetullut. Ratkaisu ei vaaranna muutoksenhakijoiden oikeusturvaa, kunhan vaihdamme keskenämme tietoa parhaista käytännöistä, ylläpidämme yhteistä koulutusta ja saamme jatkossakin riittävästi julkaistuja ratkaisuja korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Turvapaikka-asiat ovat yksi selkeä esimerkki siitä, kuinka tuomioistuintenkin toimintaympäristö voi muuttua yllättävällä vauhdilla erittäin paljon. Tällaisista tilanteista selviäminen vaatii lainsäätäjältä, tuomioistuimilta itseltään ja tuomioistuinlaitoksen resursseista vastaavilta tahoilta entistä selkeämpää ja laajempaa strategista arviointia eri ilmiöiden vaikuttavuuksista ja nopeaa reagointikykyä jo tapahtumassa oleviin muutoksiin. Parhaiten muuttuviin tilanteisiin pystytään tuomioistuimissa vastaamaan joustavilla rakenteilla, henkilöstön moniosaamisella ja riittävillä resursseilla. Käsillä olevaan tilanteeseen on vastattu niin hyvin kuin se ylipäättään on mahdollista.

Julkisen talouden suunnitelma asettaa tuomioistuinlaitokselle tiukan rahoituskehyksen vuoteen 2020. Oikeudenhoidon uudistamisohjelman mukaisilla oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamisella tai tuomioistuinmaksujen korotuksella ei ainakaan toistaiseksi ole ollut ennakoitua säästövaikutusta. Talouskehiksestä riippumatta on tarkoituksenmukaista ja järkevää, että käsitteleyköt ja päätösperustelut määräytyvät aina asian laadun ja vaativuuden mukaan.

Esimerkkeinä siitä, miten kirjallisen prosessin kehittämiseksi tulee tukea myös lainsäätäjältä ja oikeuskäytännöstä, ovat syyskuun alussa voimaan tulleen turvapaikkamuutoksenhaun uudistuksen yhteydessä täsmennetty hallinto-oikeuslain 21 §:n säännös hallinto-oikeuden tiedonsaantioikeudesta sekä korkeimman hallinto-oikeuden aivan vuoden 2016 lopussa antama päätös KHO:2016:223.

Hallinto-oikeus hankki syksyllä 2016 eräältä viranomaiselta valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat salaiset asiakirjat liittämällä asiakirjapyyntöön viittauksen hallinto-oikeuslain 21 §:ään ja uhkaan virka-avusta. Asiassa oli käynyt selväksi, että viranomainen ei ilman tätä uutta selkeää säännöstä olisi niitä halunnut luovuttaa. Uusi säännös selvensi tilanteen. Hallinto-oikeuden näkökulmasta oli kysymys välttämättömistä

oikeudenkäyntiasiakirjoista. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä oli puolestaan kysymys Helsingin hallinto-oikeuden 7. jaoston käyttämästä nopeamman valituksen täydentämismenetlyn oikeellisuudesta. Korkein hallinto-oikeus totesi, että valituksen täydennyttämiseen oli perusteet ja varattu seitsemän päivän määräaika oli riittävä, eikä täydennyspyyntöä olisi tarvinnut lähettää valittajalle todisteellisesti tiedoksi. Molemmat tapaukset ilmentävät hyvin sitä, että pyrittäessä määrätietoisesti löytämään prosessinjohtoon uusia hyviä käytäntöjä, ratkaisuja löydetään.

Huolimatta erikoisesta vuodesta Helsingin hallinto-oikeus on pystynyt pitämään kokonaistilanteen hyvin hallinnassa.

Koko henkilöstön osaamisen vahvistamisen ohella työn tarkoituksenmukainen organisointi ja määrätietoinen prosessinjohto ovat jatkossakin avainasemassa hallinto-oikeutta kehitettäessä. Vain niin pystytään vastaamaan asianmukaisesti muutoksenhakijoiden oikeusturvatarpeeseen.

ÖVERDOMARENS ÖVERSIKT

Vid Helsingfors förvaltningsdomstol var 2016 ett annorlunda år. Antalet inkomna ärenden steg från det normala, ungefär 8 000, till mer än det dubbla, sammanlagt 17 181 ärenden.

Ökningen har sin förklaring i föregående års branta tillväxt i antalet asylsökande. Av de ärenden som inkom till förvaltningsdomstolen utgjorde 10 418 asylbesvär. I övriga ärendegrupper kan utgående från antalet inkomna ärenden inte urskiljas några betydande förändringar jämfört med tidigare år.

Vid ingången av år 2016 trädde fleraandralagändringarikraft som på olika sätt påverkade arbetet vid förvaltningsdomstolarna. Rättegångsavgiftsreformen som trädde i kraft i början av året har för Helsingfors förvaltningsdomstols del inte resulterat i ett avsevärt mindre antal ärenden, förutom i vissa avgiftsärenden där förändringen är tydligast gällande felparkeringsavgiftsärendena. Förvaltningsprocesslagens stadganden om bevisning preciserades och centrala bevisningsfrågor regleras nu på ett mer heltäckande och detaljerat sätt i nämnda lag än tidigare. Tillämpandet av dessa nya bestämmelser har inletts smidigt och problemfritt vid förvaltningsdomstolen.

Utvidgandet av användningen av omprövningsförfarandet till nya ärendegrupper, vilket i beredningen av budgetramarna ansågs som viktigt och resursbesparande, har tillsvidare inte haft någon synlig inverkan på domstolens arbetsmängd. Mervärdesbeskattningen är den enda ärendegrupp där antalet besvär med en viss fördröjning antas minska till följd av reformen. Det att stadgandena om besvärmyndighet vid sökande av ändring i ministeriebeslut ändrats så att ändring söks hos förvaltningsdomstolen i stället för högsta förvaltningsdomstolen har tillsvidare inte påverkat förvaltningsdomstolens arbetsmängd. Däremot har indragningen av statens revisionsnämnd och överförandet av övervakningen till Patent- och registerstyrelsen redan gett upphov till ärenden som förutsätter ett nytt slags kunnande. Motsvarande utveckling kan skönjas som en följd av indragningen av tjänstemannanämnden.

Det gångna året innebar en klar fokusering på uppbyggandet och uppstartandet av verksamheten för den nya organisationen som grundades för handläggningen av asylärenden. Detta gällde speciellt den nya sjunde sektionen som grundats för att enbart avgöra asylärenden och domstolens förvaltning. Man strävade till att minimera förändringarna i de befintligas sektioner.

I praktiken blev personalförändringarna oundvikligen ändå tämligen stora också i de gamla sektionerna. Inte minst på grund av att ungefär 15 procent av de erfarna och i asylrätten insatta ledamöterna måste omplaceras för att bilda den nya sjunde sektionens kärntrupp.

Särskilt krävande blev domstolens situation från och med juli då det började komma in asylbesvär gällande ärenden som Migrationsverket handlagt i ett normalt förfarande. I detta avseende visade sig beslutet att utveckla sjunde sektionen etappvis i tre steg från början av januari, april och maj vara ett bra beslut. Uppstartandet av den nya organisationen krävde sin tid, men senast under hösten hade hela den nya sektionen kommit igång med sitt arbete.

Helsingfors förvaltningsdomstol har i närmare tjugo års tid som enda förvaltningsdomstol avgjort asylbesvär. Hittills har man lyckats upprätthålla en rätt god balans mellan antalet inkomna och avgjorda ärenden. I slutet av år 2016 uppkom dock en situation där nämnda ärendegrupp utgjorde majoriteten av ärendena vid Helsingfors förvaltningsdomstol och det finns en risk att asylärendenas handläggningstider märkbart förlängs. Ur Helsingfors förvaltningsdomstols synvinkel är därför den lagändring som bereddes ifjol och som gällde en decentralisering av överklagandet i asylärenden även till förvaltningsdomstolarna i Åbo, Östra Finland och Norra Finland en välkommen lösning. Lösningen äventyrar inte ändringssökandenas rättsskydd förutsatt att vi sinsemellan utbyter information om de bästa tillvägagångssätten, upprätthåller gemensam skolning och också i fortsättningen får ta del av en tillräcklig mängd publicerade avgöranden från högsta förvaltningsdomstolen.

Asylärendena utgör ett tydligt exempel på hur också domstolarnas verksamhetsmiljö kan förändras väldigt mycket i överraskande snabbt tempo. För att klara av sådana här situationer krävs det av lagstiftaren, domstolarna själva och de som ansvarar för domstolsväsendets resurser ännu klarare och vidare strategisk bedömning av olika fenomeners effekter och snabb reaktionsförmåga beträffande redan pågående förändringar. Domstolarna kan bäst svara mot förändringar genom flexibla strukturer, personalens mångsidiga kunnande och tillräckliga resurser. Vi har svarat mot den rådande situationen så gott som det överhuvudtaget har varit möjligt.

Planen för de offentliga finanserna uppställer strikta ekonomiska ramar fram till år 2020. Utvidgandet av området för systemet med omprövning och höjandet av rättegångsavgifterna i enlighet med reformprogrammet för rättsvården har åtminstone tillsvidare inte haft de förutspådda inbesparingseffekterna. Oberoende av de ekonomiska ramarna är det ändamålsenligt och förnuftigt att handläggningen och beslutsmotiveringen alltid bestäms utgående från ärendets art och svårighetsgrad.

Följande exempel visar att också lagstiftaren och rättspraxis stöder utvecklandet av den skriftliga processen: I samband med reformen av ändringssökandet i asylärenden som trädde ikraft i början av september preciserades stadgandet om förvaltningsdomstolens rätt att få upplysningar i 21 § i lagen om förvaltningsdomstolarna. I slutet av året gav högsta förvaltningsdomstolen beslutet HFD:2016:223.

Hösten 2016 införskaffade förvaltningsdomstolen de sekretessbelagda handlingar som legat till grund för ett överklagat beslut och hänvisade till 21 § i lagen om förvaltningsdomstolarna och vite om handräckning. Det hade framgått att myndigheten ifråga inte skulle ha velat överlåta handlingarna om inte det nya och tydliga stadgandet hade funnits. Det nya stadgandet klargjorde situationen. Ur förvaltningsdomstolens synvinkel var det fråga om oumbärliga rättegångshandlingar. I högsta förvaltningsdomstolens beslut var det fråga om huruvida sjunde sektionen vid Helsingfors förvaltningsdomstol förfarit riktigt vid tillämpandet av ett försnabbat förfarande vid komplettering av besvär. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att begäran om komplettering hade varit motiverad och att fristen om sju dagar hade varit tillräcklig samt att det inte hade varit nödvändigt att skicka begäran om komplettering till ändringssökanden bevisligen. Båda fallen visar att då man i processledningen på ett målmedvetet sätt försöker skapa nya goda tillvägagångssätt så står lösningar att finna.

Trots att det har varit ett speciellt år har Helsingfors förvaltningsdomstol lyckats bibehålla god kontroll över helhetssituationen.

Vid sidan av att stärka hela personalens kunnande är en ändamålsenlig organisering av arbetet och en målmedveten processledning i en nyckelposition vid utvecklandet av förvaltningsdomstolen. Endast på detta sätt kan man tillgodose ändringssökandenas behov av rättsskydd.

Hallintopäällikkö **Riikka Asa**

HALLINTO-OIKEUDEN VAHVUUS ON OSAAVASSA HENKILÖSTÖSSÄ

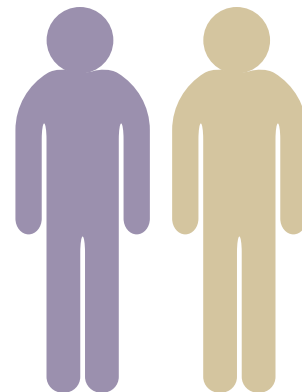
Helsingin hallinto-oikeuden toimintavuosi 2016 oli hyvin poikkeuksellinen myös henkilöstöjohtamisen näkökulmasta. Henkilöstön määrä oli vuoden 2016 lopussa 226 henkilöä, kun se vielä vuonna 2015 oli 155 henkilöä. Yksittäisiä rekrytointitahtumia oli vuoden 2016 aikana 34 kappaletta, ja ne koskivat kaikkiaan 133 virkaa tai määräaikaista virkasuhdetta. Keskimäärin jokaisen hakuun hallinto-oikeus vastaanotti noin 40 hakemusta, mihin vaikutti omalta osaltaan myönteinen työnantajamielikuva etenkin vastavalmistuneiden oikeustieteen maistereiden keskuudessa. Helsingin hallinto-oikeus on vakiintuneesti myös erittäin vetovoimainen kansliahenkilökunnan työpaikka. Niin sanottuihin tukitoimintoihin on mahdollista työllistyä muun muassa oikeustradenomiharjoittelun kautta.

Turvapaikkavalitusten määrän kasvuun varauduttiin perustamalla uusi turvapaikkavalitusten käsittelyyn erikoistunut jaosto, mikä edellytti myös hallinto-oikeuden tukitoimintojen ja hallinnon vahvistamista. Uusista toimitiloista neuvoteltiin Senaatin ja oikeusministeriön kesken kovan aikapaineen alla vuoden 2016 alussa. Erityisesti tukitoimintojen henkilöstö osoitti venymistä kuukausina, joina uusia toimitiloja valmisteltiin käyttöönottoa varten. Projekti edellytti suuressa määrin uusia laite- ja kalustehankintoja sekä uusien toimitilojen rakentamista ja varustamista hallinto-oikeuden tarpeisiin sopivaksi.

Turvapaikkajaostolle henkilöstöä palkattiin kaikkiaan neljässä eri vaiheessa vuoden 2015 lopusta lähtien. Kaiken kaikkiaan uutta määräaikaista henkilöstöä palkattiin vuoden 2016 aikana viransijaisuuksiin tai projektityöhön noin 120 henkeä.

Muuttunut tilanne turvapaikkavalitusten suhteen johti myös useampien esittelijöiden siirtymiseen korkeimman hallinto-oikeuden palvelukseen sen vahvistaessa rivejään ylimpänä hallintoasioiden valitustuomioistuimena. Lainkäytön henkilöstöä eläköityi tai siirtyi muihin tehtäviin vuoden aikana myös poikkeuksellisen paljon; vaihtuvuus oli noin 30 prosentin luokkaa. Tuomarin virkoja täytettiin kaikkiaan 12.

*Työntekijöiden
keski-ikä:*
41,5

KOULUTUS JA TYÖHYVINVOINTI OVAT ENSIARVOISEN TÄRKEITÄ MUUTOSTEN KESKELLÄ

Helsingin hallinto-oikeus on asiantuntijaorganisaatio, jonka vahvuus on sen henkilöstön osaamisessa. Hallinto-oikeuden henkilöstön koulutustarpeet sekä järjestettävä koulutus kirjataan vuosittain päivitettävään koulutussuunnitelmaan. Koulutussuunnitelman laatimisesta huolehtii ylituomarin nimeämä koulutustyöryhmä. Lisäksi henkilöstö osallistuu aktiivisesti korkeimman hallinto-oikeuden sekä oikeusministeriön hallinto-oikeuksille tarjoamaan koulutukseen.

Koulutuspäiviä oli vuonna 2016 keskimäärin 4,25 päivää työntekijää kohden. Suuria ryhmiä uusia työntekijöitä opastettiin uuteen työympäristöön ja työhön yhteisillä perehdytyspäivillä. Yksistään turvapaikka-asioita koulutettiin vuoden mittaan yli 20 eri tilaisuudessa yhdessä oikeusministeriön koulutusyksikön kanssa. Tämän lisäksi henkilöstö osallistui aktiivisesti erilaisten muiden toimijoiden koulutuksiin kotimaassa ja ulkomailla.

Muutokset henkilöstössä sekä toimitiloissa näkyivät lähes jokaisen hallinto-oikeuslaisen arjessa. Muutokset edellyttivät entistä tehokkaampaa viestintää sekä uusien viestintäkanavien käyttöönottoa. Hallinto-oikeuteen palkattiin myös määräaikaisten tiedottaja.

Henkilöstön jaksamisesta pidettiin huolta tiivistämällä yhteistyötä työterveyden kanssa sekä järjestämällä työhyvinvoin-

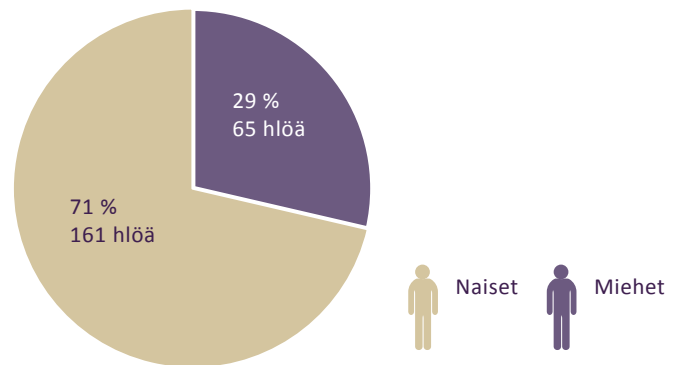
*Koulutuspäiviä oli vuonna 2016 keskimäärin **4,25** päivää työntekijää kohden.*

tipäivä, jossa keskityttiin ravitsemukseen ravitsemusterapeutin johdolla, sekä liikuntaan ja palautumiseen koulutetun personal trainerin johdattamana. Johtoryhmää koulutettiin muutosjohtamiseen sekä syvennettiin tulos- ja kehityskeskustelutaitoja. Hallinto-oikeudessa on käytössä varhaisen puuttumisen toimintamalli VARPU, jonka käyttöön kiinnitettiin erityistä huomiota etenkin lähiesimiehiä kouluttamalla. Ponnistelut työhyvinvoinnin eteen tuottivat tulosta, sillä sairaspöissaolopäivästä per henkilö 5,1 päivään henkeä kohden vuonna 2016. Hallinto-oikeus sai hyvää palautetta henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisestä myös säännönmukaisessa työsuojelutarkastuksessa.

Henkilöstön oma virkistystoimikunta Lorvi järjesti muun muassa käynnin Ai WeiWein taidenäyttelyyn HAM:ssa sekä jo perinteeksi muodostuneen Tuomioistuimet-talon kevätpäivän yhdessä markkinaoikeuden ja työtuomioistuimen kanssa.

Hallinto-oikeuden henkilöstö on myös perinteisesti ollut hyvin aktiivista toimimaan itsenäisissä harrastusryhmissä. Hallintotuomioistuinten yhteinen kuoro Äänioikeus sekä hallinto-oikeuden oma soitannollinen musiikikerho ovat esiintyneet useissa hallintotuomioistuinten tilaisuuksissa. Vakituiset liikuntaryhmät (Pilates, Gyrokinesis, sähly) jatkuivat myös kertomusvuonna. Omaehtoista harrastustoimintaa tuettiin liikunta- ja kulttuurisetelein.

HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA 2016

Työntekijöitä oli yhteensä 226, joista 161 oli naisia ja 65 miehiä.

LISÄÄNTYNEET TURVAPAIKKAVALITUKSET OTETTIIN ONNISTUNEESTI HALTUUN

Helsingin hallinto-oikeuteen perustettiin 1.1.2016 seitsemäs jaosto (niin sanottu turvapaikkajaosto), jonka tehtävänä on huolehtia kaikkien normaalien turvapaikkavalitusten esivalmistelusta ja ratkaista Afganistanin, Irakin ja Somalian kansalaisten tekemät valitukset sekä niin sanotut Dublin-asiat. Turvapaikkajaostolle on keskitetty myös kansainväliseen suojeluun liittyvät ratkaisupyynnöt.

Alkuvaiheessa turvapaikkajaoston muodostivat 11 tuomaria ja erillinen valmisteluyksikkö, johon kuului 12 esittelijää, 4 notaaria ja 3 lainkäyttösihteeriä. Yksi jaoston tuomareista toimi valmisteluyksikön päällikkönä vastaten valitusten haltuunotosta sekä esittelijöiden perehdyttämisestä ja ohjeistamisesta. Uuden jaoston lisätilatarpeen vuoksi valmisteluyksikölle rakennettiin

avotyötila Tuomioistuimet-talon kirjastokahvioon ja tuomarit siirtyivät markkinaoikeudelta osittain vapautuneisiin tiloihin.

Henkilöstömäärän lisääntyessä huomattavasti jaosto jakaantui 1.4.2016 lukien kahteen ja 1.5.2016 lukien edelleen kolmeen alajaostoon. Alajaosto 7(1) sijoitettiin Tuomioistuimet-talosta vuokrattuihin lisätiloihin ja alajaostot 7(2) ja 7(3) läheisestä kiinteistöstä vuokrattuun toimistotilaan. Jaostorakenteen muuttumisen myötä esittelijät siirtyivät valmisteluyksiköstä alajaostojen yhteyteen ja valmisteluyksikön päällikön tehtävä lakkautettiin 1.5.2016 lukien. Kesästä 2016 lähtien turvapaikkajaostolla on työskennellyt kahdessa eri rakennuksessa kolmessa eri tilassa yhteensä 61 henkilöä (22 tuomaria, 23 esittelijää, 8 notaaria ja 8 lainkäyttösihteeriä).

TURVAPAIKKAVALITUSTEN MÄÄRÄN KASVU AJOITUI SYKSYYN

Turvapaikkavalitusten määrä ei kasvanut ennusteiden mukaisesti heti vuoden 2016 alusta lähtien, minkä vuoksi turvapaikka-jaosto ratkaisi alkuvuoden aikana muita ulkomaalaisasioita. Nopeutetun menettelyn turvapaikka-asioiden osalta valitusruuhkan huippu ajoittui kevääseen, jolloin täytöntöönpanokieltoa koskevia vaatimuksia tuli enimmillään jopa 80 viikossa. Kesän aikana nopeutetun menettelyn asioiden valitusmäärä laski radikaalisti ja normaalien turvapaikkavalitusten määrä puolestaan alkoi kasvaa huomattavalla vauhdilla. Kesäkuussa turvapaikka-asioiden lajittelua määrättiin organisoimaan esittelijä, joka toimii oman työnsä ohella myös koko valmisteluksikön juridisena tukena.

Turvapaikka-asioiden esivalmistelua on sujuvoitettu erilaisin toimenpitein. Menettelyjä on tarpeen mukaan tarkistettu vuoden aikana. Valmisteluksikössä Afganistanin, Irakin ja Somalian turvapaikkavalitukset lajitellaan maittain, alueittain sekä turvapaikkaperusteiden mukaan. Lajittelun tavoite on, että esittelijöille voidaan jakaa mahdollisimman samankaltaisia asioita valmisteltavaksi. Lisäksi lajittelussa erotellaan sellaiset asiat, jotka on syytä ratkaista viivytyksettä. Päätöksissä käytettävää maatietoutta on koottu ja maatiedon seuranta on keskitetty maatiimeille, jotka ensisijaiset vastaavat siitä, että tieto on ajan tasalla.

Turvapaikka-asioiden esivalmistelua on sujuvoitettu erilaisin toimenpitein. Menettelyjä on tarpeen mukaan tarkistettu vuoden aikana.

HUOLELLINEN VALMISTAUTUMINEN LOI HYVÄN POHJAN TULEVALLE

Uusille työntekijöille järjestettiin heti ensimmäisinä päivinä koulutusta turvapaikka-asioihin ja päätöksen kirjoittamiseen liittyen. Lisäksi lainkäyttöhenkilöstölle on järjestetty koulutusta muun muassa lähtömaatiedosta sekä mahdollisuus suorittaa itseopiskelusta ja lähiopetuspäivistä koostuvia EASO-moduuleita aiheista Evidence Assessment, Inclusion ja Exclusion.

Valmisteluksikkö on osoittautunut toimivaksi, ja lainkäyttösihteerit ovat suoriutuneet erittäin hyvin työstään saapuneiden tuhansien turvapaikkavalitusten parissa. Tarkasti tehty esivalmistelu on sujuvoittanut ratkaisutoimintaa. Syyskuun alussa voimaan tulleen kokoonpanouudistuksen odotetaan tehostavan ratkaisutoimintaa entisestään, kun asiat ratkaistaan pienemmässä kokoonpanossa. Vaikka saman tyyppisiä valitusperusteita onkin ollut havaittavissa, ei vielä vuoden 2016 aikana ratkaistu suuria määriä samankaltaisia asioita. Toimivalla jaostorakenteella työtä on hyvä jatkaa vuonna 2017.

Hallinnollinen lakimies **Anna-Kristiina Karikko**

TUOMIOISTUINMAKSULAKI UUDISTUI

Vuoden 2016 alussa voimaan tullut tuomioistuinmaksulaki korvasi tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittäviä maksuja koskevan lain (701/1993). Tuomioistuinmaksulakia koskevan hallituksen esityksen mukaan lakimuutokselle oli kolme merkittävää perustetta: oikeudenkäyntimaksujen tason nostaminen lähemmäs asioiden omakustannusarvoa, ohjausvaikutuksen tehostaminen ja maksutulojen lisääminen valtiolle. Hallinto-oikeuksissa oikeudenkäyntimaksu nousi 97 eurosta 250 euroon. Maksua ei peritä, jos henkilölle on myönnetty oikeusapua.

Uuden lain myötä maksullisuudesta tuli pääsääntö, minkä vuoksi maksulliseksi muutettiin useita aiemmin maksutta käsiteltyjä asiaryhmiä.

Maksullisiksi muuttuivat muun muassa valitukset, jotka koskevat verotusta ja julkisia maksuja, kuten pysäköintivirhemaksuja. Ulkomaalaislain mukaiset asiat muuttuivat maksullisiksi lukuun ottamatta turvapaikka-asioita. Uutta oli myös se, että täysi maksu peritään lähtökohtaisesti myös sellaisissa asioissa, jotka jäävät käsittelemättä, raukeavat tai jätetään tutkimatta. Maksu voidaan siis periä, vaikka valitus peruutettaisiin.

Maksua ei edelleenkään peritä perustoimeentuloa eikä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevista valituksista. Myös lastensuojelulain ja mielenterveyslain mukaiset asiat käsitellään maksutta. Maksua ei peritä missään asiaryhmässä, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Poikkeuksena ovat veroasioissa annetut ennakkoratkaisut, joihin verovelvolliset voivat halutessaan vedota verotusta varsinaisesti toimitettaessa. Ennakkoratkaisut eivät ole luonteeltaan samanlaisia viranomaispäätöksiä kuin muut hallinto-tuomioistuinten käsiteltäviksi saatettavat viranomaispäätökset. Kun tuomioistuin muuttaa ennakkoratkaisua hakijan valituksen johdosta hänelle edullisemmaksi, kysymys on muodollisesti uudesta ennakkoratkaisusta. Tämän vuoksi veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Maksua ei edelleenkään peritä perustoimeentuloa eikä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevista valituksista. Myös lastensuojelulain ja mielenterveyslain mukaiset asiat käsitellään maksutta.

Vaikka oikeudenkäyntimaksua oli tarkoitus korottaa selvästi niin, että oltaisiin lähempänä asioiden todellisia kustannuksia, on hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu vielä useissa tapauksissa kaukana asioiden käsittelyn omakustannusarvosta. Tähän on syynä se, ettei maksu saa koskaan muodostua ehdottomaksi rajoitukseksi perustuslain 21 §:n mukaiseen jokaisen oikeuteen saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Tietyissä asioissa, joissa kyse ei ole huomattavasta taloudellisesta intressistä, korkeammat oikeudenkäyntimaksut ovat kuitenkin saattaneet johtaa muutoksenhausta luopumiseen. Tällaisia asioita sisältävinä asiaryhminä voidaan pitää esimerkiksi henkilökohtaisen tulon verotusta ja pysäköintivirhemaksuja.

LAKIUUDISTUS VAIKUTTI PYSÄKÖINTI-VIRHEMAKSUVALITUSTEN MÄÄRÄÄN

Vuonna 2016 Helsingin hallinto-oikeudessa vähentyivät etenkin pysäköintivirhemaksuja koskevat valitukset. Vuonna 2016 pysäköintivirhemaksuvalitukset vähenivät edellisvuodesta melkein 70 prosenttia. Muissa maksulliseksi muuttuneissa asiaryhmissä muutokset saapuneiden valitusten määrässä ovat olleet vähäisempiä. Esimerkiksi kunnallisvalitukset vähenivät noin 24 prosenttia ja elinkeinotulon verotusta koskevat valitukset vähenivät noin 14 prosenttia. Henkilökohtaisen tulon verotusta koskevat valitukset vähenivät noin kuusi prosenttia. Muissa verolajeissa vaihtelevuutta oli laajemmin, mikä osaltaan voi selittyä niin sanotuilla juttukokonaisuuksilla, jotka ovat vero-

valituksissa tyypillisiä. Lähdeverovalitukset vähenivät vuoteen 2015 verrattuna jopa 95 prosenttia, ennakkoratkaisuja koskevat valitukset noin 70 prosenttia, ennakkoperintää ja työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevat valitukset noin 68 prosenttia ja kiinteistöverovalitukset 39 prosenttia. Kansainvälistä verotusta koskevia valituksia puolestaan saapui 64 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSUA KOSKEVIEN OIKAISUVAATIMUSTEN MÄÄRÄ KASVOI

Oikeudenkäyntimaksuihin kohdistuneet oikaisuvaatimukset lisääntyivät vuonna 2016 selvästi. Oikeudenkäyntimaksuun voi vaatia oikaisua sen määränneeltä virkamieheltä eli esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Vuonna 2015 hallinto-oikeuden määräämään oikeudenkäyntimaksuun vaadittiin oikaisua kolmessatoista tapauksessa, kun vuonna 2016 oikeudenkäyntimaksuihin kohdistuneita oikaisuvaatimuksia saapui 38. Suurin osa saapuneista oikaisuvaatimuksista koski pysäköintivirhemaksuista sekä ajokortti-, ajo-oikeus ja ammattiajolupa-asioista annetuista päätöksistä määrättyjä oikeudenkäyntimaksuja. Näiden lisäksi oikaisua vaadittiin muiden muassa ampuma-ase-, kansalaisuus-, vankeinhoito- ja asiakirjajulkisuuspäätöksistä määrättyihin oikeudenkäyntimaksuihin.

Oikaisuvaatimuksista 20 hylättiin ja määrätty oikeudenkäyntimaksu poistettiin viidessätoista tapauksessa. Kolmessa tapauksessa päätös on vielä tätä kirjoitettaessa antamatta. Hyväksytyistä oikaisuvaatimuksista 80 prosenttia koski tilanteita,

joissa maksu oli poistettu, koska maksun periminen olisi ollut taloudellisista oloista saadun selvityksen perusteella kohtuutonta. Kolmessatoista prosentissa hyväksytyistä oikaisuvaatimuksista määrätty oikeudenkäyntimaksu oli poistettu valittajan toimitettua oikeusapupäätöksen asian käsittelyn päättymisen jälkeen. Seitsemässä prosentissa oikeudenkäyntimaksu poistettiin muusta syystä.

Oikeudenkäyntimaksun korottamisen aiheuttamat muutokset Helsingin hallinto-oikeuden juttukantaan ja työmäärään olivat vuonna 2016 kuitenkin kokonaisuutena arvioiden vaikutuksiltaan vähäisiä. Muiden kuin turvapaikka-asioista tehtyjen valitusten määrä pysyi lähes entisellä tasollaan. Vuonna 2016 Helsingin hallinto-oikeuteen saapui 6 763 asiaa vastaavan luvun ollessa vuonna 2015 noin 6 974.

Hallinto-oikeustuomari **Outi Siimes**

SÄHKÖISTÄ ASIAKIRJALIIKENNETTÄ PILOTOIDAAN HAKA-HANKKEESSA

Vuoden 2015 lopulla alkanut hakemusasioita koskeva sähköisen asiakirjaliikenteen pilottihanke Verohallinnon kanssa (HAKA-pilotti) pääsi kunnolla vauhtiin vuonna 2016. Hankkeen piiriin kuuluvat 1.10.2015 jälkeen ja 30.9.2017 mennessä vireille tulleet veroasioiden ennakkoratkaisuvalitukset ja tappioiden vähentämislupaa koskevat valitukset. Tarkoitus on, että HAKA-jutuissa kaikki asiakirjat hallintotuomioistuinten ja Verohallinnon välillä liikkuvat ainoastaan sähköisesti. Pilotin piiriin otettiin nimenomaan ennakkoratkaisuasiat, koska niissä asiakirjojen määrä on yleensä rajoitetumpi kuin muissa veroasioissa.

Vuoden 2015 lopulla Helsingin hallinto-oikeudessa tuli vireille 23 HAKA-pilotin piiriin kuuluvaa asiaa ja vuoden 2016 aikana 107. Vuoden 2016 aikana HAKA-pilotissa olevia asioita ratkottiin 67 kappaletta.

HAKA-pilottiin kuuluvan valituksen tultua vireille Verohallinto lähettää hallinto-oikeuteen ennakkoratkaisun sekä siihen liittyvät asiakirjat sähköisesti. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan sähköisesti ja kuulemismenettelyssä voidaan ottaa huomioon, että oikeudenvalvontayksikkö saa Verohallinnon asiakirjat käyttöönsä suoraan Verohallinnon tietojärjestelmästä, eikä niitä siten tarvitse lähettää hallinto-oikeudesta. Pilottihanke ei kuitenkaan vaikuta asiointiin verovelvollisten kanssa, joten myös HAKA-jutuissa kertyy paperisia asiakirjoja hallinto-oikeuteen. Paperiset asiakirjat skannataan hallinto-oikeudessa, jotta ne voidaan toimittaa Verohallintoon sähköisesti. Tästä huolimatta verotusmenettelystä annetun asetuksen 10 § edellyttää, että myös asian käsittelyssä kertyneet paperiset asiakirjat toimitetaan asian käsittelyn päätyttyä Verohallinnolle.

HAKA on kerryttänyt samalla arvokasta tietoa, kun valmistellaan tulevaisuuden sähköisempiin työskentelytapoihin siirtymistä.

Pilottihankkeen tarkoituksena on ollut sekä sujuvoittaa ja nopeuttaa asiakirjaliikennettä Verohallinnon ja hallintotuomioistuinten välillä että hankkia hallintotuomioistuimille kokemuksia sähköisten työskentelytapojen käytöstä. Pilotti on tuonut esille runsaasti käytännön kysymyksiä erityisesti asioiden toimistokäsittelyvaiheisiin liittyen. HAKA on kerryttänyt samalla arvokasta tietoa, kun valmistellaan tulevaisuuden sähköisempiin työskentelytapoihin siirtymistä.

Lainkäyttöhenkilöstölle pilottihanke on mahdollistanut työskentelemisen jopa yksinomaan sähköisiä asiakirjoja käyttäen. Erityisesti esittelijän työssä sähköisistä asiakirjoista on ollut hyötyä, kun tekstejä on voinut kopioida ja liittää suoraan muistioon ja päätösluonnokseen. Tarkastavalta jäseneltä sähköisten asiakirjojen käyttäminen on edellyttänyt uudenlaisia työskentelytapoja ja joko useamman näytön käyttämistä tai yhden näytön jakamista osiin. Hallinto-oikeuteen onkin hankittu lisänäyttöjä kaikille niitä HAKA-pilotin puitteissa tarvitseville. Etätöiden tekemisessä paperittomuudesta on hyötyä, mutta kotioloissa voi kannattavan tietokoneen näytön rajallisuus asettaa myös haasteita. On kuitenkin hyvä saada kokemuksia sähköisemmistä työskentelytavoista myös lainkäyttöhenkilöstön tehtävien näkökulmasta.

JULKAISTUJA
PÄÄTÖKSIÄ

TUOMIOISTUIMET DOMSTOLARN

POIMINTOJA JULKAISTUISTA PÄÄTÖKSISTÄ

Julkiseen Finlex-tietokantaan vietiin 33 ratkaisua. Päätökset julkaistiin myös oikeushallinnon nettisivuilla osoitteessa www.oikeus.fi ja hallinto-oikeuden kotisivuilla. Julkaistujen päätösten joukossa oli muun muassa useita vero- ja ulkomaalaisasioita. Osassa asioita oli kysymys päätöksen valituskelpoisuudesta ja valitusoikeudesta. Alla poimintoja asioista.

TYÖKYVYN SELVITTÄMISTÄ KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN VALITUSKELPOISUUS

Helsingin HAO 4.11.2016 16/0874/2

Työnantaja oli määrännyt virkamiehen, jonka työkyvystä oli huolta, toimittamaan tarvittavat selvitykset hänen tehtäviensä hoitamisen edellytysten selvittämiseksi. Päätökseen ei ollut liitetty valitusosoitusta.

Virkamies haki muutosta päätökseen. Hallinto-oikeus toteasi, että virkamiehen velvoittaminen osallistumaan työnantajan määräyksen ja päätöksen perusteella valtion virkamieslain 19 §:ssä tarkoitettuihin terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin merkitsee puuttumista perustuslain 7 §:ssä turvattuun yksilön henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen. Sanotulla työkyvyn selvittämistä koskevalla määräyksellä on myös sellainen vaikutus valittajan oikeuteen tai velvollisuuteen, että hänellä on oikeus saattaa asia muutoksenhakuelimen tutkittavaksi. Tämän vuoksi ja kun muutoksenhakuoikeutta työkyvyn selvittämistä koskevaan määräykseen ei ole valtion virkamieslaissa kielletty, hallinto-oikeus katsoi, että viraston määräys valittajan työkyvyn selvittämistä oli muutoksenhakukelpoinen päätös. Valitusoikeus ei ollut riippuvainen siitä, oliko valittaja noudattanut määräystä vai ei. Vaikka valittaja oli sittemmin mennyt työkykynsä selvittämistä koskeviin tutkimuksiin eikä virastolla siten ollut enää ollut vaatimuksia häntä kohtaan, oli valittajalla katsottava olevan oikeussuojan tarve saada valituksen kohteena olevan viraston päätöksen lainmukaisuus tutkittavaksi jälkikäteenkin.

Hallinto-oikeus totesi, että valittaja oli liittännyt valituksen valituksenalaisen päätöksen ja ilmoittanut, ettei hänelle ollut pyynnöstä huolimatta annettu valitusosoitusta, mitä seikkaa virasto ei ollut kiistänyt. Hallintolain mukaan päätökseen,

johon saa hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus ja mikäli valitusosoitusta ei ole annettu, viranomaisen on annettava uusi lainmukainen valitusosoitus. Valitusosoituksen puuttuminen ei estä valituksen tekemistä ja tutkimista, jos valittamisen lakisäätteiset edellytykset muuten ovat olemassa. Koska valittaja ei ollut saanut lainkaan valitusosoitusta, valitusaika ei ollut alkanut kulua. Hallinto-oikeus tutki valituksen ja katsoi, että valittajan määrääminen osallistumaan terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin oli ollut välttämätöntä tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseksi. Viraston päätös ei ollut lainvastainen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

VALITUSOIKEUS LÄÄKKEEN MYYNTILUPAA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Helsingin HAO 25.11.2016 16/1310/1

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea oli myöntänyt lääkeyhtiö A:n hakemuksesta myyntiluvat lääkevalmisteille X, jotka olivat lääkevalmisteen Y rinnakkaisvalmisteita. Lääkevalmiste X erosi annostelutavaltaan lääkevalmisteesta Y. Lääkeyhtiö B haki muutosta Fimean päätöksiin. B:n lääkevalmiste Z oli lääkevalmiste Y:n rinnakkaisvalmiste ja vastasi annostelutavaltaan lääkevalmisteita X. B katsoi, että sillä on asiassa valitusoikeus sillä perusteella, että sen lääkevalmistetta Z koskevat prekliiniset ja kliiniset tutkimustulokset muodostavat sen liikesalaisuuden eikä lääkevalmistetta Z olisi siten voitu käyttää A:n myyntilupahakemuksissa biologisen samanarvoisuuden osoittamiseksi. Lisäksi B katsoi, että sillä on valitusoikeus myös EU-oikeuden perusteella.

Hallinto-oikeus katsoi, että Fimean päätöksellä ei ollut ratkaistu B:n oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun välittömästi vaikuttavaa asiaa. B:n lääkevalmiste Z ei ollut lääkedirektiivissä tarkoitettu alkuperäisen myyntiluvan saanut vertailulääke, jonka myyntilupaa varten toimitetut prekliinisten tai kliinisten tutkimusten tulokset nauttivat direktiivin 10 artiklan 1 kohdassa säädettyä dokumentaatio- ja aikaa. B:n lääkevalmisteeseen Z oli viitattu lääkedirektiivin 10 artiklan 3 kohdan perusteella biologista hyväksikäytettävyyttä koskevissa tutkimuksissa, mutta tämä seikka yksistään ei muodostanut B:lle dokumentaatio- ja aikaa verrattavaa suojattavaa oikeutta. B:n

LÖYTÖTAVAROIDEN OMISTAJILTA PERITTÄVÄT KORVAUKSET

Helsingin HAO 28.6.2016 16/0779/3

Löytötavaratoimisto peri tasasuuruista toimitusmaksua, joka sisälsi muun muassa löytötavararvointia ja tarkastamista, löytötavaratietojen tallentamista löytötavararekisteriin, osaa palkkakuluista ja erityisen säilytyksen kuluja. Yleisen säilytyskulun lisäksi löytötavaratoimisto peri asiakkailtaan erillistä ilmoitusmaksua siitä, että löytötavara on löytynyt. Löytötavaratoimisto myös lisäsi perimäänsä yleiseen säilytyskustannukseen arvonnalisäveron. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, joka vastaa löytötavaratoimistojen yleisestä valvonnasta, kehotti valvontapäätöksellään löytötavaratoimistoa sakon uhalla muuttamaan asiakkailtaan perimänsä korvaukset löytötavaralain ja -asetuksen mukaisiksi päätöksen perusteluissa tarkemmin esitetyin tavoin.

Löytötavaratoimisto haki muutosta päätökseen. Hallinto-oikeus katsoi, että löytötavaralain ja -asetuksen säännöksiä löytötavararvointia ja -asetuksen säännöksiä löytötavararvointia on pidettävä tyhjentyinä. Löytötavaratoimisto ei saa periä niissä mainitsemattomia maksuja löytötavararvointia, joten ilmoitusmaksun periminen oli säännösten vastaista. Yleisten säilytyskustannusten asetuksessa säädettyyn enimmäismäärään, joka on viisi prosenttia esineen käyvästä arvosta ja korkeintaan 17 euroa, ei myöskään tullut lisätä arvonnalisäveroa. Hallinto-oikeuden mukaan löytötavaralain 11 §:ssä tarkoitettuja erityisiä kuljetuksesta, arvioinnista, hoidosta ja säilytyksestä aiheutuneita kustannuksia ei voi periä, jollei juuri kyseisen löytötavararvointia osalta voida osoittaa erityisiä kustannuksia aiheutuneen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

KUNTA EI PERIESSÄÄN HULEVESIMAKSUA HARJOITTANUT TOIMINTAA LIIKETOIMINNAN MUODOSSA

Helsingin HAO 16.12.2016 16/1210/4

Kunta oli päättänyt periä hulevesijärjestelmästä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi maksua hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajilta. Verohallinto oli lausunut ennakkoratkaisuna, että hulevesimaksu tuli käsitellä arvonnalisäverollisena maksuna.

Kunta haki muutosta päätökseen. Hallinto-oikeus katsoi asiassa esitetyn selvityksen perusteella, että kunta perii hulevesimaksua palvelusta, jonka hoitaminen on viranomaistoimintaa. Koska kunta perii hulevesimaksua julkisoikeudellisena yhteisönä ja viranomaistoiminnasta, tehtävien hoitamista ei ole katsottava tehdyn arvonnalisäverolain 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti liiketoiminnan muodossa. Kunnan jättämisen verovelvollisuuden ulkopuolelle hulevesijärjestelmän osalta ei voida katsoa johtavan huomattavaan kilpailun vääristymiseen. Edellä esitetyn perusteella kunta ei ole arvonnalisäverovelvollinen sille lain nojalla kuuluvasta hulevesijärjestelmän hallinnasta, eikä kunnan ole siten suoritettava arvonnalisäveroa hulevesijärjestelmästä aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi hulevesialueen kiinteistönomistajilta peritystä maankäyttö- ja rakennuslain 103 §:n mukaisesta hulevesimaksusta. Hallinto-oikeus kumosi Verohallinnon antaman ennakkoratkaisun ja lausui edellä todetun uutena ennakkoratkaisuna.

LAUSUNNOT JA
ASiantuntijakuulemiset
TILASTOT/STATISTIK

LAUSUNNOT JA ASiantuntijakuulemiset

EDUSKUNNAN HALLINTOVALIOKUNTA

- Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle tullilaeiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- Asiantuntija kuultavaksi ja asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta
- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

EDUSKUNNAN KUNTA- JA TERVEYSJAOSTO

- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNTA

- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2017–2020
- Asiantuntija kuultavaksi selonteosta sisäisestä turvallisuudesta sekä lausunto
- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017
- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto

hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä, laiksi rahanpesun selvittelykeskuksesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

- Asiantuntija kuultavaksi ja kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 193 §:n muuttamisesta

EDUSKUNTA, VEROJAOSTO

- Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaiksi lainsäädännöksi; kirjallinen asiantuntijalausunto
- Lapsiasiainvaltuutettu
- Lausunto koskien seuraavan lakisääteisen vuosikirjan valmistelua

OIKEUSMINISTERIÖ

- Lausunto lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta
- Lausunto luonnoksesta muutosesitykseksi valtioneuvoston asetukseen oikeusavun palkkioperusteista
- Lausunto arviomuistiosta liittyen nimilain uudistamistarpeisiin
- Lausunto työryhmän mietinnöstä ”Turvapaikkavalitusten käsittely – ulkomaalaislaissa Helsingin hallinto-oikeuteen keskitettyjen valitusasioiden hajauttaminen muihin hallinto-oikeuksiin”
- Lausunto-/kommenttipyyntö HILDA-järjestelmän tehtäväluokitukseen
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi lastensuojelulain 92 §:n muuttamisesta
- Lausunto työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain 193 §:n muuttamisesta

SISÄMINISTERIÖ

- Lausunto sisäministeriössä valmistellusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kotikuntalain sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtion virkamieslain muuttamisesta
- Kutsu kuulemistilaisuuteen nimityspäätöksiä koskevan valituskiellon kumoamista selvittävä työryhmän mietinnöstä

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

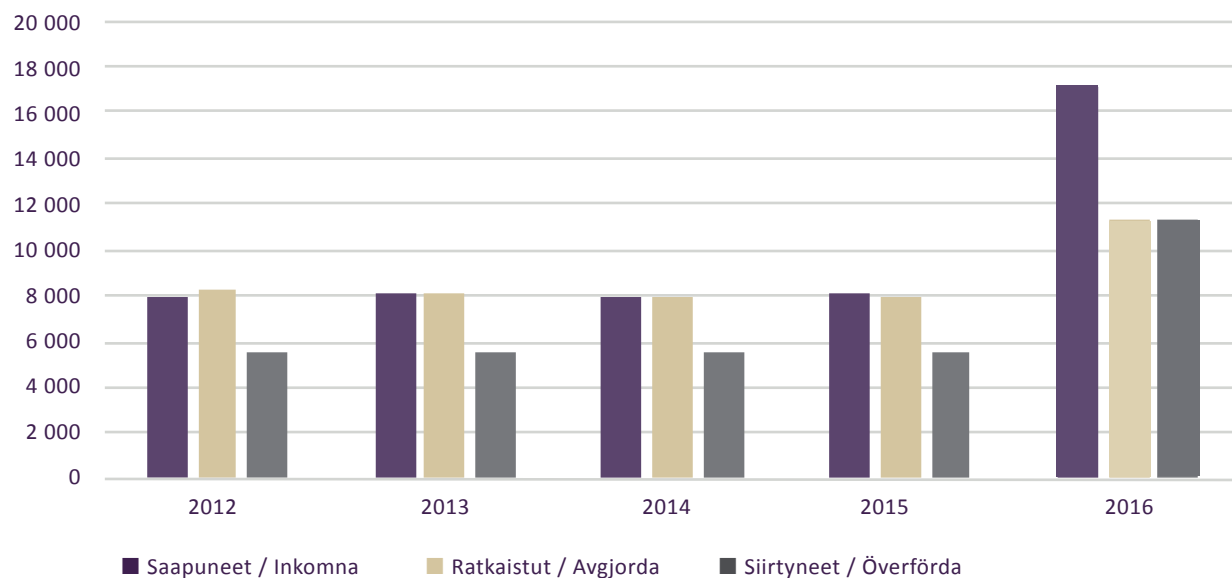
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

AVAINLUVUT / NYCKELTAL

VUOSI / ÅR	2016	2015
SAAPUNEET ASIAT / Inkomna ärenden	17 181	8 142
Ennakoarvio / Förhandsuppskattning	17 320	8 100
RATKAISTUT ASIAT / Avgjorda ärenden	11 393	8 028
Tavoite / Målsättning	11 082	8 100
VIREILLÄ OLEVAT ASIAT VUODEN LOPUSSA / Anhängiga vid årets slut	11 357	5 617
Ennakoarvio / Förhandsuppskattning	11 855	5 526
SUULLISET KÄSITTELYT / Muntliga förhandlingar	161	184
Tavoite / Målsättning	170	170
KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk) / Handläggningstiden i genomsnitt	7,2	8,9
Tavoite / Målsättning	8,5	8,5
KESKIMÄÄRÄINEN VIREILLÄOLOAIKA 1.1.2017 (kk) / Genomsnittlig tid ärenden varit anhängiga (mån)	3,9	6,0
YLI VUODEN VIREILLÄ OLLEET ASIAT / Ärenden som varit anhängiga längre än ett år		
Määrä vuoden lopussa / Antal vid årets slut	299	540
Tavoite / Målsättning	600	400

ASIAMÄÄRÄT / ANTALET ÄRENDEN

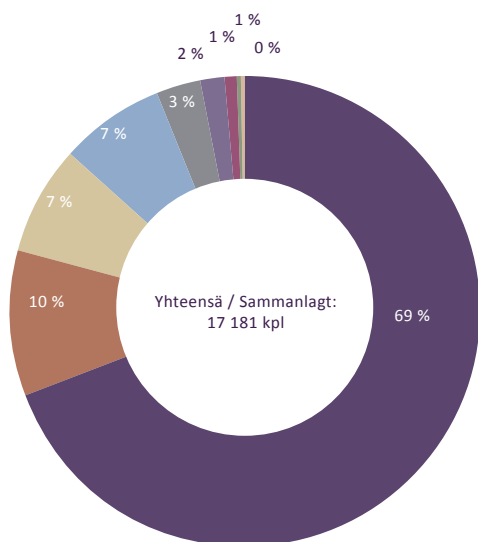
AVAINLUVUT / NYCKELTAL

VUOSI / ÅR	2016	2015
VAKINAISET VIRAT / Ordinarie tjänster	133	140
Sovittu htv-määrä / Avtalade årsverken	154	152
Toteutunut htv / Förverkligade årsverken	204,3	153,9
TALOUDELLISUUS (euroa) / Resursanvändning (euro)*		
Nettomenot/ratkaistu asia / Nettoutgift/avgjort ärende	985	1 094
Tavoite / Målsättning	1 062	
TUOTTAVUUS / Effektivitet		
Ratkaistut asiat/henkilötyövuodet / Avgjorda ärenden/årsverken	79	72
Tavoite / Målsättning	74	
TOIMINTAMENOT (euroa) / Verksamhetsutgifter (euro)		
Palkat / Löner	13 373 967	10 113 692
Muut toimintamenot / Övriga verksamhetsutgifter	2 302 533	2 011 391
Toimintamenot yhteensä / Verksamhetsutgifter sammanlagt	15 676 500	12 125 083

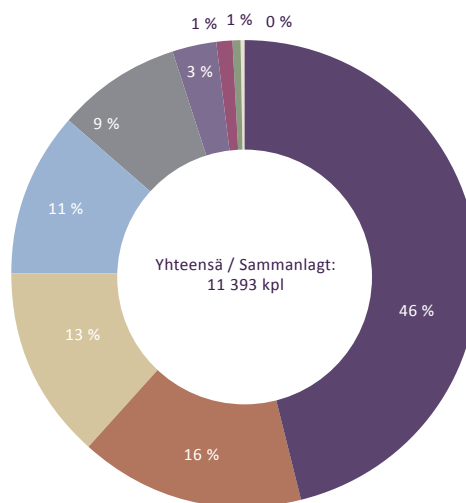
*Tuottavuus- ja taloudellisuusluvut on laskettu ns. painotetun työmäärän perusteella, jossa on painokertoimen avulla otettu huomioon asiaryhmien välinen ero työmäärässä.

ASIAMÄÄRÄT / ANTALET ÄRENDEN

SAAPUNEET / INKOMNA

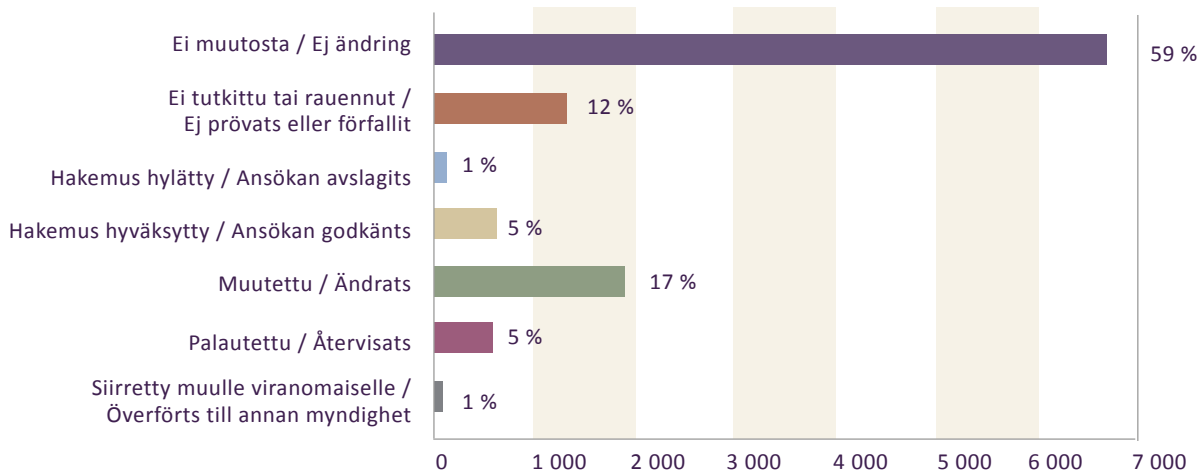
RATKAISTUT / AVGJORDA

PÄÄASIARYHMÄT / HUVUDÄRENDEGRUPPERNA

- Ulkomaalaisasiat / Utlänningsärenden
- Sosiaali- ja terveydenhuolto / Social- och hälsovård
- Verot / Skatter
- Valtio-oikeus ja yleishallinto / Statsrätt och allmän förvaltning
- Taloudellinen toiminta mukaan lukien liikenne- ja viestintäasiat / Ekonomisk verksamhet inkl. trafik och kommunikation
- Rakentaminen / Byggnad
- Itsehallinto / Självstyrelse
- Ympäristö / Miljö
- Muut asiat / Övriga ärenden

RATKAISTUJEN ASIOIDEN LOPPUTULOS / HUR ÄRENDENA SLUTAT

PÄÄTÖSTEN PYSYVYYS / HUR ÄRENDENA SLUTAT I HFD

Korkein hallinto-oikeus käsitteli kertomusvuonna yhteensä 2 559 Helsingin hallinto-oikeuden päätöksistä vuonna 2016 tai aiempina vuosina tehtyä valitusta tai valituslupahakemusta. Päätöstä muutettiin tai asia palautettiin uudelleen käsiteltäväksi 10 %:ssa käsitellyistä asioista.

Under året handlade högsta förvaltningsdomstolen sammanlagt 2 559 besvär eller besvärstillståndsansökningar gällande Helsingfors förvaltningsdomstols beslut som givits under året eller tidigare år. Beslutet ändrades eller ärendet återvisades för ny handläggning i 10 % av ärendena.

TYÖTILASTO 2016

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
VALTIO-OIKEUS JA YLEISHALLINTO					
Opetus- ja sivistystoimi					
Ammattikorkeakoulut	4	4	4	4	11,9
Ammattiopetus	3		3		14,4
Muu opetus- ja sivistystoimiasia	1			1	
Perusopetus ja lukio	39	73	93	18	4,7
Yliopistot ja korkeakoulut	25	25	28	22	8,7
Turvallisuus, yleinen järjestys ja eräät luvat					
Ampuma-aseasiat	40	31	47	25	12,3
Arpajais- ja rahankeräysluvat	2	2	1	3	17,4
Muu turvallisuutta, yleistä järjestystä ja eräitä lupia koskeva asia	7	13	7	13	14,0
Palo- ja pelastustoimi sekä väestönsuojelu	3	8	2	10	16,3
Työvoima-asiat					
Muu työvoima-asia	19	21	21	19	10,2
Työsuojelu	17	9	18	8	9,7
Valtion virkamiehet					
Muu virkamiesoikeusasia	15	8	14	9	16,5
Palkkaus, työaika ja vuosiloma /valtion virkamiehet	11		8	3	20,8
Virka- ja työsuhde	39	18	29	28	18,8
Valtio-oikeus					
Kansalaisten yleiset oikeudet		2	2		0,7
Kansalaisuusasiat	209	279	244	243	12,2
Uskonnonvapaus	1	1	1	1	13,1
Yleishallinto-oikeus					
Asiakirjajulkisuus	47	55	67	35	10,7
Edunpalautus ja vahingonkorvaus	1		1		10,7
Harkinnanvaraiset ja muut valtiosuudet ja -avustukset	10	11	9	12	17,8
Holhustoimen edunvalvonta	7	2	5	4	12,8
Maksuvapautus	4	7	6	5	11,1
Muu yleishallintoasia	12	21	32	3	5,9
Nimiasiat	1	1	1	1	5,7
Oikeudenkäyntimaksua koskeva valitus	7	29	9	26	10,6
Oikeusavun myöntäminen, avustajan määrääminen ja palkkio	83	542	561	64	5,1
Passiasiat	2	6	5	3	5,2
Tasa-arvoasiat / muut kuin itsehallintoon liittyvät	3	3	4	2	13,4
Tietosuoja	7	11	11	7	10,5
Valtion perintö	2	3	1	4	13,7
Vankeinhoitoa koskevat asiat	8	49	50	7	1,6
Väestötietoasiat	5	5	4	6	6,5
Valtio-oikeus ja yleishallinto yhteensä	634	1 239	1288	586	8,0

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
ITSEHALLINTO					
Kirkollisasiat					
Muu henkilöstöasia / kirkko	3	2	2	3	24,7
Muu kirkollisia	7	5	5	7	12,4
Palvelussuhde / kirkko	5		4	1	16,7
Kunnallisasiat					
Kunnalliset säännöt ja taksat	4	5	6	3	16,5
Kunnan talous	6	2	5	3	11,8
Muu henkilöstöasia / kunnat ja kuntayhtymät	11	6	5	12	15,9
Muu kunnallisia	59	64	74	52	11,7
Palkkaus, työaika ja vuosiloma / kunnat ja kuntayhtymät	6	3	6	3	14,7
Palvelussuhdeturva / kunnat ja kuntayhtymät	21	8	13	15	18,2
Virkavaali / kunnat ja kuntayhtymät	21	18	21	18	14,7
Itsehallinto yhteensä	143	113	141	117	13,6
ULKOMAALAISIASIAT					
Ulkomaalaisasiat					
Karkottaminen	41	123	80	85	8,3
Muukalaispassit ja muut matkustusasiakirjat	82	115	107	89	8,3
Muut oleskeluluvat	470	678	702	443	8,2
Muu ulkomaalaisasia	36	51	55	25	6,4
Oleskeluluvat perheiden yhdistämisen perusteella	459	401	599	257	8,8
Turvapaikka-asiat	211	8 894	1 830	7 270	5,3
Turvapaikka-asiat / nopeutettu käsittely	373	1 524	1 712	190	3,9
Ulkomaalaisen käännyttäminen	127	118	162	82	9,0
Viisumiasiat		21	8	13	4,4
Ulkomaalaisasiat yhteensä	1 799	11 925	5 255	8 454	5,9
RAKENTAMINEN					
Kiinteistöasiat					
Etuosto-oikeus	3	2	4	1	9,4
Maankäyttö- ja rakennusasiat					
Asemakaava	55	27	68	14	9,6
Kadut ja yleiset alueet	13	6	20	4	10,4
Lunastaminen kaavan perusteella		3		3	
Maisematyö lupa				1	
Muu maankäyttö- ja rakennusasia	1	3	2	1	4,1
Poikkeaminen / maankäyttö- ja rakennusasiat	40	45	64	21	8,2
Purkamislupa	3	1	3	1	2,6
Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus	7		7		12,5
Rakennuslupa	36	44	58	21	6,6
Rakennusrasitteet	1		1		17,2
Rakennustuotteiden hyväksyntä	1			1	
Rakennusvalvonta	18	21	25	14	10,1
Ranta-asemakaava	6	1	6	1	15,0
Suunnittelutarveratkaisu	24	32	46	11	8,1
Toimenpidelupa	4	12	7	9	6,8
Yleiskaava	10	88	20	78	11,3
Tieasiat					
Maantie	13	3	13	3	14,8
Yksityinen tie		1	1		5,9
Rakentaminen yhteensä	235	289	345	184	9,0

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
YMPÄRISTÖ					
Asuntotuotanto ja asuntoasiat					
Arava-asiat	1	1	2		9,6
Muu asuntoasia		4	3	1	5,2
Luonnonsuojelu					
Eläinsuojelu	15	6	17	4	6,4
Luonnonsuojelulain mukaiset asiat / paitsi Natura 2000 -verkosto		6	1	5	3,7
Maa-ainesasiat	9	42	14	37	9,9
Rakennussuojelu	1		1		3,4
Ulkoilu ja leirintä					
Leirintäasiat	1		1		19,3
Vesitalous					
Vesihuoltolain mukainen asia	7	17	8	16	9,6
Ympäristönsuojelu					
Järjestetty jätteenkuljetus	3	2	5		6,8
Jättemaksut		5	3	2	3,6
Maasto- ja vesiliikenne	3	2	4	1	9,6
Meluilmoitus	1		1		5,2
Muu jätelain mukainen asia	2		2		7,1
Terveysvalvonta	3	5	7	1	6,8
Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta ja hallintopakko	1	2	2		2,7
Ympäristö yhteensä	47	92	71	67	7,6
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO					
Lääkeasiat ja apteekkilaitos					
Apteekkiasiat		3	1	2	7,6
Lääkkeiden myyntilupa ja hintavalvonta	3	9	7	5	6,8
Muu lääkeasia	1	1	1	1	14,5
Sosiaaliasiat					
Erityinen huolenpito	1	5	5	1	4,3
Huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen	106	238	248	95	5,3
Huostassapidon lopettaminen	9	33	37	5	5,7
Kehitysvammaisten erityishuolto	4	13	13	4	2,7
Kiireellinen sijoitus ja sen jatkaminen	45	107	109	43	5,3
Lasten päivähoiton järjestäminen		1		1	
Lastensuojelukustannusten korvaaminen	14	20	18	15	9,3
Lupa lapsen tutkimiseen		1		1	
Muu rajoitus sijaishuollossa	5	6	8	3	3,8
Muu sosiaaliasia	10	18	20	8	9,5
Muu sosiaalihuollon kustannusten korvaaminen	2	6	1	7	14,4
Muut lastensuojeluasiat	20	52	48	25	5,7
Omaishoidon tuki	23	36	44	15	6,8
Sosiaalihuollon asiakasmaksut	14	14	24	4	8,7
Toimeentulotuen myöntäminen	184	259	329	112	7,3
Toimeentulotuen takaisinperintä	25	5	26	4	10,7
Vammaispalvelu	37	152	119	70	4,6
Yhteydenpidon rajoittaminen	21	74	66	28	4,7

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
Terveydenhuolto ja sairaanhoito					
Elintarvikevalvonta	1	1	3		4,8
Hoitoon määrääminen mielenterveysasiassa	77	599	575	98	1,8
Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen mielenterveysasiassa	12	18	27	2	2,9
Muu mielenterveysasia	1		1		2,5
Muu terveydenhuolto- ja sairaanhoitoasia	1	2	2	1	3,7
Terveydenhuollon asiakasmaksut	3	2	5	2	11,0
Terveydenhuollon ja sairaanhoitotoimen harjoittaminen	15	9	20	4	7,3
Terveydenhuollon kustannusten korvaaminen	13	18	15	15	11,1
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä	647	1 702	1 772	571	4,8
TALOUDELLINEN TOIMINTA MUKAAN LUKIEN LIIKENNE- JA VIESTINTÄASIAT					
Elinkeinoasiat					
Julkiset hankinnat	1		1		2,3
Kiinteistöjen ja asuntojen välitys	4	1	5		9,1
Kirjanpitolainsäädännön soveltaminen	1	8	3	6	7,1
Kuluttajansuoja		2	2		9,1
Majoitus- ja ravitsemisliikkeet, anniskelulupa-asiat sekä alkoholin vähittäismyynti	1		1		9,8
Muu elinkeinoasia	7	8	7	8	11,5
Rahoitusmarkkinoiden valvonta	1	1	1	1	11,5
Räjähdysaineet ja palavat nesteet		2		2	
Sähkömarkkinat	3	5	6	2	10,0
Sähköturvallisuus	5		5		13,3
Vakuutustoiminta	1		1		24,3
EU:n rakennerahastojen tukitoimet					
Euroopan kalatalousrahasto	1	1	2		4,6
Liikenne ja viestintä					
Ajo- ja vesikulkuneuvojen katsastus ja rekisteröinti	11	6	13	4	15,4
Ajokortti, ajo-oikeus ja ammattiajolupa	33	178	183	28	1,9
Ajoneuvojen siirtämistä koskeva maksu	52	35	67	19	9,0
Ammattimainen moottoriajoneuvoliikenne	20	23	28	14	7,3
Autokoulu		2	1	1	6,7
Joukkoliikenteen tarkastusmaksut	34	17	44	7	10,5
Liikennevakuutusmaksua vastaava hyvike	48	66	37	77	12,7
Merimiehiä, lentäjiä yms. koskeva asia	1		1		6,0
Pysäköintivirhemaksut	463	160	542	73	9,6
Rautatieliikenne, merenkulku ja ilmailu	4	2	5	1	10,9
Tietoliikenne	3	3	4	2	21,8
Tietoliikenteen tarkastusmaksut	1		1		2,4
Ylikuormamaksut	1		1		15,4
Maa- ja metsätalous					
Kasvinsuojelu	2	1	3		8,0
Metsästys ja kalastus	2	6	6	2	8,4
Muu maa- ja metsätalousasia	2	3	3	1	5,8
Oikeushenkilöt ja teollisoikeudet					
Kauppa- ja yhdistysrekisteriasiat	2	1	2	1	19,3
Siviilioikeudelliset oikeushenkilöt		1	1		5,4
Yhtiöoikeudelliset hallintotoimet	1	5	4	2	6,0
Taloudellinen toiminta mukaan lukien liikenne- ja viestintäasiat yhteensä	705	537	980	251	8,3

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
VEROT					
Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut					
Ajoneuvovero	66	40	89	16	10,8
Autoveroa koskevat ennakkoratkaisut		2	1		3,9
Autoveron palautus		1	1		10,6
Autoverovalitukset	53	123	117	58	6,2
Käyttökieltoa koskevat valitukset	1		1		10,6
Muu ajoneuvoveroasia	1		1		15,2
Polttoainemaksu	2	4	3	3	14,9
Veronhuojennuksia koskevat valitukset	6	3	6	2	14,4
Arvonlisävero					
Arvonlisäveroa koskevat valitukset	323	296	303	314	14,2
Arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröinti ja ryhmärekisteröinti	8	10	9	9	9,5
Muu arvonlisäveroa tai vakuutusmaksuveroa koskeva asia	1	2	1	2	4,6
Vakuutusmaksuvero		3	2	1	9,5
Verohallinnon ennakkoratkaisu arvonlisäveroasiassa	11	35	21	25	7,2
Muut verot ja verotusmenettely					
Ennakkotieto tai -ratkaisu muussa veroasiassa		1	9		7,3
Jätevero	11	3	3	1	6,6
Muut valtiolle perittävät maksut / mm. maksuperustelakiin perustuvat		9	9	11	16,5
Muu veroasia	41	1	2		5,3
Perintö- ja lahjavero	1	15	30	29	14,0
Varainsiirtovero	24	45	31	38	9,4
Verohallinnon ennakkoratkaisu muussa veroasiassa	8	7	2	5	5,5
Veronkanto	5	8	8	4	12,4
Verotukseen liittyvä laiminlyöntimaksu	7	8	10	4	10,5
Verotusmenettely		2		2	
Tulo- ja varallisuusvero					
Elinkeinotulon verotus	105	73	108	65	13,8
Ennakkoperintä ja sosiaaliturvamaksu	1		1		27,2
Ennakkoperintä ja työnantajan sosiaaliturvamaksu	22	12	23	11	10,1
Ennakonpidätyksen ja ennakonkannon muuttaminen	1	7	2	6	5,8
Henkilökohtaisen tulon verotus	331	307	360	269	12,5
Kansainvälinen verotus	52	46	48	47	18,0
Kiinteistövero	50	31	51	30	9,8
Lähdeverot	19	1	11	9	14,9
Muu tulon tai varallisuuden perusteella kannettavaa veroa tai maksua koskeva asia	2	4	3	3	9,8
Siirtohinnoittelu	13	8	10	10	21,6
Verohallinnon ennakkoratkaisu tuloveroasiassa	25	46	17	29	4,8
Verohallinnon ennakkotieto tai -ratkaisu tulo- ja varallisuusveroasiassa		15	39	2	7,4
Valmisteverot ja tulliasiat					
Ennakkoratkaisut valmistevero- ja tulliasioissa	3	3	5	1	11,1
Muu tulliasia	1	1	2	1	18,4
Tullausvalitukset	75	41	78	35	16,0
Tullinimikkeet	2		2		18,3
Tullin suorittama valvonta / mm. EU-tuet		1	2		17,0
Valmisteverot	136	68	119	84	12,2
Verot yhteensä	1 407	1 282	1 540	1 126	12,3

	Vireillä 1.1.2016	Saapunut 2016	Ratkaistu 2016	Vireillä 31.12.2016	Käsittelyaika (kk)
MUUT ASIAT					
Eläkeasiat					
Eläkeasiat		2	1	1	1,4
Muut asiat		2	1	1	1,4
Kaikki asiat yhteensä	5 617	17 181	11 393	11 357	7,2
Muutos edelliseen vuoteen nähden		111%	42%	102%	-19%

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
puh. 029 56 42000 | helsinki.hao@oikeus.fi
www.hehao.fi

HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Banbyggärvägen 5, 00520 HELSINGFORS
tel. 029 56 42000 | helsinki.hao@oikeus.fi
www.hehao.fi